Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2018. gada 25. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski materiālu un diagnostikas medicīnas ierīču piegādes līgumi – Direktīva 2014/24/ES – 42. pants – Piešķiršana – Līgumslēdzējas iestādes novērtējuma brīvība – Detalizēts tehnisko specifikāciju formulējums

Lieta C-413/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Augstākā tiesa, Lietuva) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2017. gada 30. jūnijā un kurš Tiesā reģistrēts 2017. gada 10. jūlijā, tiesvedībā, ko ierosinājusi

"Roche Lietuva" UAB,

piedaloties

Kauno Dainavos poliklinika VšĮ.

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents) un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *"Roche Lietuva" UAB* vārdā – *G. Balčiūnas* un *K. Karpickis*, *advokatai*,

– *Kauno Dainavos poliklinika VšĮ* vārdā – *K. Laurynaitė* un *J. Judickienė*, *advokatai*,

– Lietuvas valdības vārdā – *D. Kriaučiūnas* un *K. Dieninis*, kā arī *D. Stepanienė*, pārstāvji,

– Grieķijas valdības vārdā – *M. Tassopoulou* un *A. Magrippi*, kā arī *K. Georgiadis*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Steiblytė* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – lietuviešu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tostarp ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), 2. un 23. pantu, kā arī VI pielikumu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, ko "*Roche Lietuva" UAB*, pretendente, kas ir tikusi izslēgta no *Kauno Dainavos poliklinika VšĮ*, valsts poliklīnikas Kauņā (Lietuva) (turpmāk tekstā – "*Dainava de Kaunas* poliklīnika"), organizētas publiskā iepirkuma procedūras, ir ierosinājusi saistībā ar šī iepirkuma tehniskajām specifikācijām.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18 (OV 2014, L 94, 65. lpp.), 91. panta pirmajai daļai Direktīva 2004/18 no 2016. gada 18. aprīļa ir atcelta.

4 Atbilstoši Direktīvas 2014/24 74. apsvērumam:

"(74) Tehniskajām specifikācijām, kuras izstrādā publisko iepirkumu rīkotāji, jānodrošina publiskā iepirkuma atvērtība konkurencei un ilgtspējības mērķu sasniegšana. Šajā nolūkā vajadzētu būt iespējai iesniegt piedāvājumus, kas atspoguļo tehnisko risinājumu, standartu un tehnisko specifikāciju daudzveidību tirgū, ieskaitot tos, kas izstrādāti, pamatojoties uz izpildes kritērijiem, kuri saistīti ar būvdarbu, piegāžu un sniegto pakalpojumu aprites ciklu un ražošanas procesa ilgtspējību.

Tādēļ tehniskās specifikācijas būtu jāizstrādā tā, lai izvairītos no konkurences mākslīgas sašaurināšanas ar prasībām, kas izdevīgākas kādam konkrētam ekonomikas dalībniekam, atspoguļojot to piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu svarīgākos raksturlielumus, ko parasti piedāvā šis ekonomikas dalībnieks. Minēto mērķi vislabāk var sasniegt, ja tehniskās specifikācijas sastāda, nosakot funkcionālās un darbības prasības. Funkcionālās un ar darbību saistītas prasības ir arī piemērots līdzeklis, ar ko publiskajā iepirkumā sekmēt inovāciju, un būtu jāizmanto pēc iespējas plašāk. Ja ir atsauces uz Eiropas standartu vai, ja tāda nav, uz valsts standartu, līgumslēdzējām iestādēm būtu jāapsver piedāvājumi, kuru pamatā ir citi līdzvērtīgi risinājumi. Ekonomikas dalībnieka pienākumam vajadzētu būt pierādīt līdzvērtību pieprasītajam marķējumam.

[..]"

5 Šīs direktīvas 18. panta "Iepirkuma principi" 1. punktā ir noteikts:

"Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

Iepirkumu neizstrādā ar nolūku to izslēgt no šīs direktīvas darbības jomas vai mākslīgi sašaurināt konkurenci. Konkurenci uzskata par mākslīgi sašaurinātu, ja iepirkums ir izstrādāts ar nolūku radīt nepamatoti izdevīgākus vai mazāk izdevīgus apstākļus noteiktiem ekonomikas dalībniekiem."

6 Minētās direktīvas 42. pantā "Tehniskās specifikācijas" ir paredzēts:

"1. Tehniskās specifikācijas, kas definētas VII pielikuma 1. punktā, izklāsta iepirkuma procedūras dokumentos. Tehniskās specifikācijas nosaka būvdarbu, pakalpojuma vai piegādes nepieciešamos raksturlielumus.

Minētie raksturlielumi var arī attiekties uz pieprasīto būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu īpašu ražošanas vai sniegšanas procesu vai metodi vai uz īpašu procesu kādam citam to aprites cikla posmam, pat ja šādi faktori nepieder to materiālajai būtībai, ja vien tie ir saistīti ar līguma priekšmetu un atbilst līguma vērtībai un mērķiem.

[..]

2. Tehniskās specifikācijas visiem ekonomikas dalībniekiem sniedz vienādu piekļuvi iepirkuma procedūrai, un to sekas nav tādas, ka rodas nepamatoti šķēršļi publiskā iepirkuma atvēršanai konkurencei.

3. Neskarot obligātos valsts tehniskos noteikumus, ciktāl tie ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem, tehniskās specifikācijas formulē kādā no šādiem veidiem:

a) ar darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām, ietverot vides raksturlielumus, ar noteikumu, ka šie parametri ir pietiekami precīzi, lai pretendenti varētu noteikt līguma priekšmetu un lai līgumslēdzējas iestādes varētu piešķirt līguma slēgšanas tiesības;

b) ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un – vēlamajā secībā – uz valsts standartiem, kuros transponēti Eiropas standarti, Eiropas tehniskiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām Eiropas standartizācijas institūciju noteiktām tehnisko atsauču sistēmām vai, ja tādu nav, uz valsts standartiem, valsts tehniskajiem apstiprinājumiem vai valsts tehniskajām specifikācijām attiecībā uz būvdarbu projektēšanu, tāmēšanu un izpildi un piegāžu izmantošanu; katru atsauci papildina ar vārdiem "vai līdzvērtīgs";

c) ar darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām, kā minēts a) apakšpunktā, pievienojot atsauci uz b) apakšpunktā minētajām tehniskajām specifikācijām, kas ļauj uzskatīt, ka ir panākta atbilstība šādiem darbības rezultātiem vai funkcionālajām prasībām;

d) ar atsauci uz b) apakšpunktā minētajām specifikācijām attiecībā uz dažiem raksturlielumiem un ar atsauci uz a) apakšpunktā minētajiem darbības rezultātiem vai funkcionālajām prasībām attiecībā uz citiem raksturlielumiem.

4. Izņemot tad, ja līguma priekšmets to attaisno, tehniskajās specifikācijās nemin konkrētus ražotājus vai avotus vai konkrētus procesus, kuri raksturo kāda konkrēta ekonomikas dalībnieka nodrošinātos produktus vai pakalpojumus, vai tirdzniecības markas, patentus, tipus, vai konkrētu izcelsmi, vai ražošanas veidu, kas dažiem uzņēmumiem vai produktiem var nodrošināt priekšrocības vai izraisīt to izslēgšanu. Izņēmuma gadījumos šādu atsauci var iekļaut, ja nav iespējams sagatavot pietiekami precīzu un saprotamu līguma priekšmeta aprakstu saskaņā ar 3. punktu. Šādu atsauci papildina ar vārdiem "vai līdzvērtīgs".

[..]"

7 Direktīvas 2014/24 VII pielikuma "Dažu tehnisko specifikāciju definīcijas" 1. punktā ir noteikts:

"Šajā direktīvā:

1) "tehniskā specifikācija" ir viens no šiem veidiem:
   a) [..]
   b) pakalpojumu vai piegādes līgumu gadījumā – dokumentāra specifikācija, kas nosaka preces vai pakalpojuma vajadzīgos raksturlielumus, piemēram, kvalitātes līmeni, ekoloģisko un klimata raksturlielumu līmeņus, projektēšanu visu lietotāju ērtībām (ietverot personu ar invaliditāti piekļuvi) un atbilstības novērtējumu, darbības rezultātus, preces lietošanu, drošumu vai izmērus, ieskaitot prasības attiecībā uz nosaukumu, ar kādu konkrēto preci pārdod, terminoloģiju, simboliem, testēšanas un pārbaudes metodēm, iepakojumu, apzīmējumiem un marķēšanu, norādījumiem lietotājam, ražošanas procesiem un metodēm jebkurā preces vai pakalpojuma aprites cikla posmā un atbilstības novērtēšanas procedūrām."

Lietuvas tiesības

8 Direktīvas 2004/18 2. un 23. pants, kā arī VI pielikums Lietuvas tiesībās tika transponēti ar *Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas* (Lietuvas Republikas Likums par publiskajiem iepirkumiem) 3. un 25. pantu, kā arī šī likuma 3. pielikumu. Direktīvas 2014/24 transponēšana tika veikta ar 2017. gada 2. maija Likumu XIII-327. Šis likums stājās spēkā 2017. gada 1. jūlijā.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

9 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka *Dainava de Kaunas* poliklīnika 2016. gada 22. jūnijā publicēja paziņojumu par atklātu iepirkuma procedūru "Laboratorijas diagnostikas aprīkojuma noma un materiālu un pakalpojumu iepirkums, lai nodrošinātu šāda aprīkojuma darbību". Šis iepirkums sastāvēja no trīspadsmit daļām. Pamatlietā aplūkotās iepirkuma daļas vērtība bija 250 000 EUR.

10 2016. gada 4. jūlijā *Roche Lietuva* iesniegtajā sūdzībā norādīja, ka attiecīgā iepirkuma pielikumā Nr. 1 ietvertajās tehniskajās specifikācijās, ņemot vērā to augsto specifiskumu, nepamatoti tiek ierobežota konkurence starp piegādātājiem, un ka faktiski tās ir pielāgotas noteiktu asins analizatoru ražotāju izstrādājumu raksturlielumiem. *Dainava de Kaunas* poliklīnika ar 2016. gada 14. jūlija lēmumu grozīja dažus tehnisko specifikāciju noteikumus.

11 *Roche Lietuva*, nebūdama apmierināta ar šiem grozījumiem, kas tika veikti pēc tās iesniegtās sūdzības, 2016. gada 28. jūlijā vērsās valsts tiesās.

12 Gan pirmās, gan apelācijas instances tiesa, kurās bija vērsusies *Roche Lietuva*, attiecīgi 2016. gada 6. oktobrī un 14. decembrī noraidīja šīs sabiedrības celtās prasības, tostarp pamatojoties, pirmkārt, uz to, ka *Dainava de Kaunas* poliklīnika ir pienācīgi izmantojusi savu novērtējuma brīvību, noteikdama detalizētas tehniskās specifikācijas, ievērojot tās vajadzības, kas ir pamatotas ar pārbaužu kvalitāti un personu veselības aizsardzību, un, otrkārt, uz to, ka prasītāja pamatlietā nav pierādījusi, ka attiecīgais iepirkums ir bijis pielāgots konkrētām ierīcēm vai ražotājiem.

13 2016. gada 28. decembrī *Dainava de Kaunas* poliklīnika atsauca attiecīgo iepirkumu, pamatojoties uz *Viešųjų pirkimų tarnyba* (Publisko iepirkumu birojs, Lietuva) šajā ziņā izteiktu lūgumu, jo šī iestāde bija konstatējusi citu, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu neminētu, piemērojamo noteikumu pārkāpumu.

14 *Roche Lietuva* 2017. gada 17. janvārī iesniedza kasācijas sūdzību *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Augstākā tiesa, Lietuva), kas šo lietu izskatīja 2017. gada 17. maijā. Ar 2017. gada 19. jūnija rīkojumu minētā tiesa *ex officio* nolēma atsākt tiesvedību. Tā informēja puses par savu nodomu pārsniegt kasācijas sūdzības robežas un lūdza tās, kā arī Publisko iepirkumu biroju iesniegt apsvērumus par tiem specifikāciju noteikumiem, ar kuriem ir noteiktas prasības, kas piemērojamas nevis pakalpojumiem (medicīniskās analīzes), bet gan šo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamajiem materiāliem.

15 Iesniedzējtiesai ir šaubas par tādas līgumslēdzējas iestādes kā atbildētāja pamatlietā novērtējuma brīvības robežām saistībā ar iepirkumā nosakāmajiem iegādājamo medicīnisko preču īpašajiem raksturlielumiem, ja tā ir paredzējusi tos izmantot nevis patstāvīgam mērķim, bet gan kā medicīnisko pārbaužu veikšanas līdzekli. Šajā ziņā minētā tiesa vēlas noskaidrot, vai minētā līgumslēdzēja iestāde ir izpildījusi tiesību aktos noteiktās prasības, ja ierīces darbība ir tikusi definēta kā funkcionāla prasība, kas saistīta nevis ar šīs ierīces izolētu darbību vai tās raksturlielumiem, bet gan ar šīs darbības rezultātu, tostarp saistībā ar pārbaužu ātrumu vai uzticamību, kā arī izmantotajām metodēm.

16 Šādos apstākļos *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2004/18 2. un 23. panta un VI pielikuma normas (kopā vai atsevišķi, tomēr neaprobežojoties ar šīm normām vien) ir jāinterpretē un jāsaprot tādējādi, ka situācijā, kurā līgumslēdzēja iestāde – veselības aprūpes iestāde – ar publiskā iepirkuma procedūru plāno iegādāties preces (medicīniskās diagnostikas aprīkojumu un materiālus) vai īpašas tiesības uz tām, lai varētu patstāvīgi veikt analīzes, tās novērtējuma brīvībā ietilpst tiesības tehniskajās specifikācijās paredzēt tikai tādas prasības attiecībā uz šīm precēm, ar kurām nevis atsevišķi tiek aprakstītas iekārtu un/vai materiālu individuālās darbības (tehniskās) un ar lietošanu saistītās (funkcionālās) īpašības, bet tā vietā ir noteikti veicamo analīžu kvalitatīvie parametri un analīžu veikšanas laboratorijas veiktspēja, kuru saturs ir atsevišķi jāapraksta attiecīgās publiskā iepirkuma procedūras specifikācijās?"

Ievada apsvērumi

17 Iesniedzējtiesa uzdotajā jautājumā atsaucas uz noteiktiem Direktīvas 2004/18 noteikumiem. Attiecībā uz šīs direktīvas piemērojamību *ratione temporis* ir jānorāda, ka pamatlietā aplūkotais paziņojums par līgumu tika publicēts 2016. gada 22. jūnijā, proti, pēc datuma, kurā stājās spēkā minētās direktīvas atcelšana, kas atbilstoši Direktīvas 2014/24 91. panta pirmajai daļai bija noteikts 2016. gada 18. aprīlī.

18 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai principā ir jāpiemēro tā direktīva, kura ir spēkā brīdī, kad līgumslēdzēja iestāde izvēlas, kādu procedūru tā īstenos, un galīgi izlemj jautājumu, vai pastāv pienākums veikt iepirkuma procedūras iepriekšēju izsludināšanu publiska līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Casertana Costruzioni*, C-223/16, EU:C:2017:685, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 Jāpiebilst, ka Direktīvas 2004/18 2. un 23. pants būtībā ir pārņemti attiecīgi Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punktā un 42.–44. pantā. Direktīvas 2004/18 VI pielikuma saturs būtībā ir pārņemts Direktīvas 2014/24 VII pielikumā. Nosacījumi, kas piemērojami tehniskajām specifikācijām, kurās ir noteikti nepieciešamie būvdarbu, pakalpojumu vai piegādes, kas ir iepirkuma priekšmets, raksturlielumi, konkrētāk ir reglamentēti šīs pēdējās minētās direktīvas 42. pantā.

20 No tā izriet – lai varētu sniegt iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, ir jāinterpretē atbilstošie Direktīvas 2014/24 noteikumi.

Par prejudiciālo jautājumu

21 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir uzskatāms, ka ar uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, kādā mērā līgumslēdzējai iestādei, nosakot ar medicīnisko preču iegādi saistīta iepirkuma tehniskās specifikācijas, saskaņā ar Direktīvas 2014/24 18. un 42. pantu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem ir jāpiešķir nozīme ierīču individuālajiem raksturlielumiem vai šo ierīču darbības rezultātam.

22 Vispirms Eiropas Komisija apšauba šī jautājuma pieņemamību, ņemot vērā to, ka iepirkuma procedūra, kas ir pamatlietas priekšmets, ir atsaukta, un tādējādi minētajam jautājumam esot hipotētisks raksturs.

23 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktajā procedūrā tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, var izvērtēt gan Tiesai uzdoto jautājumu nepieciešamību, gan to atbilstību. Tātad gadījumā, ja uzdotie jautājumi skar Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu. Saistībā ar sadarbības starp Tiesu un valsts tiesām procedūru, kas ieviesta ar LESD 267. pantu, uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu saskaņā ar minēto pantu tikai tad, ja, konkrēti, nav izpildītas Tiesas Reglamenta 94. pantā izvirzītās prasības attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saturu vai ja ir acīmredzams, ka Savienības tiesību normas interpretācijai vai spēkā esamības vērtējumam, ko lūgusi valsts tiesa, nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai ja problēmai ir hipotētisks raksturs (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Confédération paysanne* u.c., C-528/16, EU:C:2018:583, 72. un 73. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

24 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādījusi vairākus pamatus, kuros ir norādīti iemesli, kuru dēļ, neraugoties uz to, ka pamatlietā aplūkotā iepirkuma procedūra ir atsaukta, saskaņā ar valsts tiesībām turpina pastāvēt juridiska interese par pamatlietas risinājumu. Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka uzdotais jautājums nav uzskatāms par hipotētisku un līdz ar to tas ir atzīstams par pieņemamu.

25 Runājot par lietas būtību, saskaņā ar Direktīvas 2014/24 42. panta 1. punkta pirmo daļu tehniskās specifikācijas, kas definētas šīs direktīvas VII pielikuma 1. punktā, tiek ietvertas iepirkuma procedūras dokumentācijā un tajās tiek noteikti būvdarbu, pakalpojuma vai piegādes nepieciešamie raksturlielumi.

26 Atbilstoši šīs direktīvas 42. panta 3. punktam tehniskās specifikācijas var tikt formulētas vairākos veidos – vai nu atsaucoties uz darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām, vai ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un – vēlamajā secībā – uz valsts standartiem, kuros transponēti Eiropas standarti, Eiropas tehniskajiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām Eiropas standartizācijas institūciju noteiktām tehnisko atsauču sistēmām vai, ja tādu nav, uz valsts standartiem, valsts tehniskajiem apstiprinājumiem vai valsts tehniskajām specifikācijām attiecībā uz būvdarbu projektēšanu, tāmēšanu un izpildi un piegāžu izmantošanu, vai arī abu šo veidu apvienojumu.

27 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka minētais 42. panta 3. punkts, ciktāl tajā ir paredzēts, ka tehniskās specifikācijas ir jāformulē ar pietiekami precīziem darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām vai ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un dažādiem standartiem, nekādi neizslēdz, ka iepirkumā par tādu medicīnisko preču piegādi, kas paredzētas medicīnisko pārbaužu veikšanai, tiek precizēti ierīču darbības un izmantošanas raksturlielumi un nepieciešamie atsevišķie materiāli.

28 Turklāt ir jānorāda, pirmkārt, ka Direktīvas 2014/24 42. panta 3. punkta formulējumā nav norādīta hierarhija starp tehnisko specifikāciju formulēšanas metodēm un nav piešķirta priekšrocība kādai no šīm metodēm.

29 Otrkārt, no šīs tiesību normas izriet, ka Savienības tiesiskajā regulējumā par tehniskajām specifikācijām līgumslēdzējai iestādei ir atzīta plaša novērtējuma brīvība iepirkuma tehnisko specifikāciju formulēšanā.

30 Šī novērtējuma brīvība ir pamatota ar to, ka tieši līgumslēdzējas iestādes vislabāk zina, kādas piegādes tām ir vajadzīgas, un vislabāk var noteikt prasības, kurām ir jābūt izpildītām, lai varētu panākt vēlamo rezultātu.

31 Direktīvā 2014/24 tomēr ir noteikti zināmi ierobežojumi, kas līgumslēdzējai iestādei ir jāievēro.

32 Tostarp Direktīvas 2014/24 42. panta 2. punktā ir paredzēts, ka tehniskajām specifikācijām ir jāsniedz visiem ekonomikas dalībniekiem vienāda piekļuve iepirkuma procedūrai, un to sekas nevar būt tādas, ka rodas nepamatoti šķēršļi publiskā iepirkuma atvēršanai konkurencei.

33 Ar šo prasību tehnisko specifikāciju formulēšanā tiek konkretizēts minētās direktīvas 18. panta 1. punkta pirmajā daļā ietvertais vienlīdzīgas attieksmes princips. Saskaņā ar šo tiesību normu līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

34 Kā jau ir atzinusi Tiesa, vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas un pārredzamības principiem ir izšķiroša nozīme attiecībā uz tehniskajām specifikācijām, ņemot vērā diskriminācijas riskus, kas ir saistīti ar šo specifikāciju izvēli vai veidu, kādā tās ir formulētas (šajā nozīmē, attiecībā uz Direktīvu 2004/18, skat. spriedumu, 2012. gada 10. maijs, Komisija/Nīderlande, C-368/10, EU:C:2012:284, 62. punkts).

35 Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punkta otrajā daļā turklāt ir precizēts, ka iepirkumu neizstrādā ar nolūku to izslēgt no šīs direktīvas darbības jomas vai mākslīgi sašaurināt konkurenci un ka konkurenci uzskata par mākslīgi sašaurinātu, ja iepirkums ir izstrādāts ar nolūku radīt nepamatoti izdevīgākus vai mazāk izdevīgus apstākļus dažiem ekonomikas dalībniekiem.

36 Direktīvas 2014/24 74. apsvērumā ir arī noteikts, ka tehniskās specifikācijas "būtu jāizstrādā tā, lai izvairītos no konkurences mākslīgas sašaurināšanas ar prasībām, kas izdevīgākas kādam konkrētam ekonomikas dalībniekam, atspoguļojot to piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu svarīgākos raksturlielumus, ko parasti piedāvā šis ekonomikas dalībnieks". Tāpat saskaņā ar šo apsvērumu "vajadzētu būt iespējai iesniegt piedāvājumus, kas atspoguļo tehnisko risinājumu, standartu un tehnisko specifikāciju daudzveidību tirgū [..]".

37 Šo prasību ievērošana ir vēl jo svarīgāka, ja, kā tas ir šajā lietā, iepirkuma specifikācijās ietvertās tehniskās specifikācijas ir formulētas īpaši detalizēti. Proti, jo detalizētākas ir tehniskās specifikācijas, jo lielāks ir risks, ka priekšroka var tikt dota konkrēta ražotāja precēm.

38 Nenoliedzami, kā izriet no Direktīvas 2014/24 42. panta 4. punkta, izņēmuma gadījumos, ja nav iespējams sagatavot pietiekami precīzu un saprotamu līguma priekšmeta aprakstu saskaņā ar šīs direktīvas 42. panta 3. punktu, var iekļaut atsauci uz konkrētiem ražotājiem vai avotiem vai konkrētiem procesiem, kuri raksturo kāda konkrēta ekonomikas dalībnieka nodrošinātos produktus vai pakalpojumus, vai tirdzniecības markas vai patentus, ja to pamato iepirkuma priekšmets un ja ir ievēroti Direktīvā 2014/24 šajā ziņā paredzētie nosacījumi, tostarp, ja šāda atsauce līguma dokumentos ir papildināta ar vārdiem "vai līdzvērtīgs". Tomēr, ņemot vērā šī noteikuma atkāpes raksturu, nosacījumi, kādos līgumslēdzēja iestāde var izmantot šādu iespēju, ir interpretējami šauri.

39 Saskaņā ar publisko piegādes līgumu jomā pastāvošo judikatūru tas, ka pēc specifikācijās ietvertās konkrētās preces nosaukuma nav norādes "vai līdzvērtīgs", var ne tikai atturēt ekonomikas dalībniekus, kas izmanto šai precei līdzīgas preces, iesniegt savu piedāvājumu iepirkuma procedūrā, bet arī kavēt

importa plūsmu pārrobežu tirdzniecībā Savienības ietvaros, dodot iespēju noslēgt līgumu tikai tiem pretendentiem, kas piedāvā izmantot tieši konkrēti norādīto preci (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2001. gada 3. decembris, *Vestergaard*, C-59/00, EU:C:2001:654, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai, ievērojot novērtējuma brīvību, kas ir līgumslēdzējas iestādes rīcībā, atkarībā no attiecīgā iepirkuma priekšmeta nosakot tehniskās specifikācijas atbilstoši kvalitatīvajām prasībām, ar pamatlietā aplūkoto tehnisko specifikāciju izteikti detalizēto raksturu netieši netiek piešķirtas priekšrocības kādam pretendentam.

41 Tāpat ir svarīgi, lai tehnisko specifikāciju detalizētības pakāpe atbilstu samērīguma principam, kas it īpaši nozīmē, ka ir jāizvērtē, vai šī detalizētības pakāpe ir nepieciešama izvirzīto mērķu sasniegšanai.

42 Paturot to prātā, ir jānorāda, ka samērīguma princips it īpaši ir piemērojams tādā jutīgā jomā kā sabiedrības veselības aizsardzība. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai novērtētu, vai dalībvalsts ir ievērojusi samērīguma principu minētajā jomā, ir jāņem vērā, ka cilvēku veselība un dzīvība ir pirmajā vietā starp lietām un interesēm, kuras aizsargā LESD, un ka dalībvalstis pašas var izlemt, kādā līmenī tās vēlas nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību, un noteikt veidu, kādā tas ir sasniedzams. Tā kā šis aizsardzības apmērs dažādās dalībvalstīs var būt atšķirīgs, dalībvalstīm šajā ziņā ir piešķirama novērtējuma brīvība (spriedums, 2017. gada 8. jūnijs, *Medisanus*, C-296/15, EU:C:2017:431, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Šajā ziņā ir arī jānorāda, kā atgādināts Tiesas Ieteikumu valstu tiesām par prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu (OV 2018, C 257, 1. lpp.) 11. punktā, ka, lai gan sprieduma pasludināšanai Tiesa noteikti ņem vērā pamatlietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, kā tos ir definējusi iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, tā pati nepiemēro Savienības tiesības šajā strīdā. Lemjot par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību, Tiesa cenšas sniegt lietderīgu atbildi pamatlietas atrisināšanai, tomēr tieši iesniedzējtiesai no šīs atbildes ir jāizdara konkrēti secinājumi. Šo iemeslu dēļ Tiesas sniegtā interpretācija parasti ir pausta *in abstracto*.

44 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai, ņemot vērā iepriekš izklāstītos interpretācijas elementus, ir konkrēti jāizvērtē pamatlietā aplūkoto tehnisko specifikāciju atbilstība vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem.

45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 18. un 42. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neliek līgumslēdzējai iestādei, nosakot ar medicīnisko preču iegādi saistīta iepirkuma tehniskās specifikācijas, principiāli piešķirt lielāku nozīmi vai nu medicīnisko ierīču individuālajiem raksturlielumiem, vai šo ierīču darbības rezultātam, bet paredz, ka tehniskajām specifikācijām kopumā ir jāatbilst vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem. Iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai tās izskatāmajā lietā attiecīgās tehniskās specifikācijas atbilst šīm prasībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, 18. un 42. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neliek līgumslēdzējai iestādei, nosakot ar medicīnisko preču iegādi saistīta iepirkuma tehniskās specifikācijas, principiāli piešķirt lielāku nozīmi vai nu medicīnisko ierīču individuālajiem

raksturlielumiem, vai šo ierīču darbības rezultātam, bet paredz, ka tehniskajām specifikācijām kopumā ir jāatbilst vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem. Iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai tās izskatāmajā lietā attiecīgās tehniskās specifikācijas atbilst šīm prasībām.

[Paraksti]